

INSPIREERIV NÄDAL SAKSAMAAAL

Oktoobrikuu teisel nädalal võttis meid vastu sügisene Saksamaa ja Stuttgarti lennujaama vastu tulnud erksinises sallis Tiiu Bläsi-Käo. Sõitsime armsasse Winterbachi, meie ajutisse elukohta, kus seadsime ennast sisse külalistemajas. Algaval nädalal sai meile osaks suur õnn tutvuda, oma silmaga näha ja vahetult kogeda ehedat waldorflasteaeda. Saime kogenud lasteaednike Margiti ja Sigridi kõrval kaasa teha terve töö- ehk lasteaianädala. Tiiu viis esimesel hommikul oma hoolealused mäest üles Engelbergi (tõlk. Inglmägi) hubasesse lasteaeda ning andis nad seal rühmakasvatajatele üle.

Vastutulelike võõrustajate loal saime vaadata, küsida, osaleda ja ka panustada, aidates valmistuda lähenevaks laternapeoks. Laternate valmistamisest saigi meie nädalapikkune "projekt" - mõõtsime, joonisime, lõikasime ja lõpuks laternaks kokku liimisime. Lasteaiaks ehitatud hoone puhul on kõigele mõeldud, et igapäevane elu võimalikult ladusalt sujuks - rühmaruum erinevate mängunurgakestega, väljapääs rühmast otse oma õuealale, mahe valgustus, naturaalsed ja soojad materjalid. Loomulikult olid rühmad sisustatud kõige vajalikuga, kuid see, mis meid kõige enam üllatas ja vaimustas, oli rühmas valitsev rahu ja innukas loovmäng. Meie rühmaks selleks nädalaks sai sarnane liitühm nagu meilgi, kus kahe kasvataja hoole all lapsi vanuses 3-6 aastat oli küll 22, kuid lasteaiapäev lõppes juba lõuna ajal (kl 12-13). Erinevalt meie oludest olidki sealse lasteaia neljast rühmast kolm n. poole-päeva rühmad ja ainult ühe rühma vanematel oli võimalus jätta lapsi lasteaeda hoiule kella viieni.

Õnnestus teha ka väike visiit sõimerühma, aga seda alles pärast laste lahkumist, et nii pisikesi nende olemises mitte häirida. Rühmas oli kümme 1-3-aastast last, samuti kahe kasvataja käe all. Pisipõnnide päev kulges oma rahulikus rütmis kuni poole kaheni, koos magamisega kokku kuus tundi.

Kui iseloomustada Engelbergi lasteaias nähtut, siis kõige olulisemateks märksõnadeks on mäng, rahulik kulgemine, iseseisvus ja paigas reeglid.

Mäng. Mängule kulus kõige suurem osa päevast ja seda said lapsed teha pikalt, ilma katkestamata, loovalt, kõrvalt sekkumata. Mängima mahtusid kõik, nii väiksemad kui suuremad, seejuures ilma igasuguse tülit. Vaatamata parajale loominguolisele segadusele, mängiti rahulikult ja ilma lärmita.

Kulgemine. Kõige ootamatum ja üllatavam elamus - keegi kedagi tagant ei kiirustanud ja kellelgi polnud kuhugi kiiret. Kõigeks võeti aega - loovaks mänguks, iseseisvalt riietumiseks, toidu nautimiseks. Nii ka matkal olles, kus käest kinni ja rivis läbiti vaid lühike teelõik, edasi kõnniti vabalt, omas tempos, ümbritsevat uurides ja avastades.

Iseseisvus. Pisut harjumatu oli vaadata laste riietumisel enne õue minekut pingil istuvaid kasvatajaid. Kõik lapsed, sealhulgas kolmesed, saidki suurepäraselt ennast ise riidesse. Kui keegi kimpu jäi, enamasti saapapaelte sidumisega, siis mindi abi saamiseks kasvataja juurde või aitasid lapsed üksteist ise. Mängutoa koristamisel teadsid lapsed samuti, kus on asja õige koht.

Reeglid. Huvitaval kombel ei täheldanud me väikeste sakslaste puhul täiskavanuga nõ kauplemist, enese kehtestamist või kapriisitsemist. Reeglid olid kindlalt paigas ja keegi neid kahtluse alla ei seadnud. Mida vähem lasta lapsel valida, otsustada, seda kindlamalt laps ennast tunneb ja lihtsam on tal tegutseda. Laps peab täiskasvanut usaldama, sest tema on suur ja teab! Sümpaatne oli käitlemine kasvatajatega nii lasteaeda saabudes kui lahkudes, seegi oli reegel.

Ikka ja jälle rõhutati, kui tähtis on lapse jaoks stabiilsus, et oleks võimalikult vähe muutusi ja liikumisi ning kui oluline on lapse jaoks päeva alustamine alati ühe inimesega. Sellest saabki kõik alguse - lapse rahulolu ja turvatunne.

Mõtlemisainet jagub meile, kasvatajatele, aga ka emadele-isadele ja vanavanematele. Rahulolevad, rahulikud ja reeglitega arvestavad lapsed rõõmustaksid ju meid kõiki. Vast olulisim soovitus - püüdkem vältida pingeid ja stressi tekitavaid olukordi!

Aeg maha! Varugem aega ja rahu - tulemisel ja minemisel, riietumisel, söömisel, lapse muljete kuulamisel, magama minemisel jne.

Vältigem või siis vähendagem lapse meelte ärritamist, mida põhjustavad: liiga erksad värvid, liiga ere valgus, vali müra, kiired vahelduvad pildid = multikad/arvutimängud; magus, kunstlikud materjalid, tarbetud lelud.

Kehtestagem reeglid, mis kehtivad alati. Reeglid mitte ei piira last, vaid tegelikult hoopis aitavad ja toetavad teda. Olgem armastavalt ranged.

Loomulikult ei piirdunud meie aeg ainult lasteaias nähtu üle imestamisega. Meil oli suurepärase ja energiline teejuht Tiiu, kes noppis oma hoolealused tööpäeva lõppedes lasteaiast punase auto peale ja teele... Vonklevad kitsad teed viisid meid järjekordsesse armsasse linnakesse Schöndorfi, IKEA-sse shoppama, kohvikutesse ja Stuttgarti nii waldorfi radadele kui mujalegi. Ei saa märkimata jätta, et meil õnnestus näha ka koolimaja, kus töötas õpetajana Herbert Hahn. Nädala jooksul saime tunda Schvaabimaa uduvihma ja suvist sooja, proovida kohalikku sööki-jooki, imetleda sügiskullas mägesid ja orge, sõita rongiga ja lennukiga...

Sõit ei olnud kindlasti asjata, sest oleme oma töös juba rakendanud mitmeidki uuendusi oma kitsaskohtade leevendamiseks. Et päriselt mõista, selleks tuleb oma silmaga näha, oma kõrvaga kuulda, omal nahal tunda, ise vahetult kogeda. Loodetavasti saavad sama kirgastava kogemuse osaliseks ka järgmine vahetus meie kasvatajaid...

Suured tänud kõigile, tänu kellele see hingekosutav reis teoks ja nii inspireerivaks sai - rahavõlur Karin, tõlk-teejuht-mentor Tiiu, armsad lahked kasvatajad Engelbergi lasteaiast Sigrid ja Margit!

Lasteaed Pauliine kasvatajad

Jana ja Signe